

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 6 korona
Félévre . . . . . 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Dr. Kosutány Tamás.

Mult számunkban bemutatuk Hensch Arpádot a gazdasági akadémiai tudós tanárt, akit dr. Kosutány Tamással tanártársával együtt ünnepelt az akadémia és gazdatársadalom tanári tevékenységük 25-ik illetve 30-ik évfordulója alkalmából.

Dr. Kosutány Tamás éppen 30 álló esztendeje van a gazdasági tanügy szolgálatában. 1848 márczius 4-én született Szabolcsmegye Nyir-Lugos községében, ahol atyja gróf *Károlyi György* gazdatisztje volt. Középiskolai tanulmányait a szatmári főgimnáziumban végezte, majd a kecskeshelyi országos gazdasági tanintézetre ment, melynek kitűnő sikerrel való elvégzése után 1870. őszén állami ösztöndíjjal a hallei egyetemre ment, hol összes idejét a kémia tanulmányozására szentelte. Itt szerezte a tudori oklevelét is. 1871 őszén a m.-óvári felsőbb gazdasági tanintézetbe hívták meg tanárnak. Itt lett rendkívüli, majd rendes gazd. akadémiai tanár, hol ma is működik.

Kosutány volt hazánkban a mezőgazdasági kémiai szakirodalom uttörője, mondhatjuk megalapítója.

Könyv alakjában összefoglalt művei közül felemlítjük:

Borászati vegytan alapvonalai. Magyarország jellemzőbb dohányainak kémiai és növényélettani vizsgálata. Trágyázás alapelvei. Gazdasági szeszgyártás kézikönyve. Takarmányozástan. A szőlő és a bor.

1883. óta szerkeszti Cserháti hirneves tanártársával a «Mezőgazdasági Szemlé»-t.

Több értekezése jelent meg számos szaklapban.

Nagyrésze van a műtrágyázás elterjedésében, az okszerű takarmányozás előbbre vitelében, a szeszgyártás terén, a cukorrépa termesztés jelentőségének megismertetésében stb.

Nagy, tudományos, de emellett nem kis gyakorlati értékkel bírók borászati tanulmányai, melyeket a Magyar Tudományos Akadémia megbízásából végzett. Végez borajtási kísérleteket, tanulmányozta a különböző élesztők alakját életmódját, kutatásai közben felfedezett három új élesztőt. Tanulmány tárgyává tette a különböző borbetegséget okozó mikroorganizmusokat s ezek elszaporodására szükséges

feltételeket. Borászati eme tanulmányaival megelőzte a külföldet s nevének méltó helyet vívott ki a tudományban úgy ott, mint hazánkban.

Tudományos működésének elismerésül a Magy. Tud. Akadémia 1884-ben levelező-tagjai sorába iktatta. Több ízben tartott tudományos és népszerű előadást a Magyar Tudományos Akadémiában, a Magyar Természettudományi Társulatban, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben, a Szesztermelők Egyesületében.

Ezek mellett a tanárkodása ideje alatt rendezett világ- és országos kiállításokban részt vett mint kiállító s legtöbbször, mint jury tag is. Vezeti a magyar-óvári mezőgazdasági vegyikísérleti állomást, továbbá a meteorológiai állomást. Ujabban pedig a földművelésügyi miniszter megbízásából tanulmányozza a magyar búzák sikértartalmát.

Ilyen széleskörű és igazán nagy értékű tevékenységet fejtett ki Kosutány. Éppen ezen tevékenysége mutatja leginkább, milyen tanár lehet ő, ki kedvenc témáit mindig tantárgyi köréből választotta, így művelvén önmagát és a reábizott fiatalságot; boldogítva a tudományt. Adja Isten, hogy dr. Kosutány még sok-sok ideig terjeszthesse a magyar gazdasági tudományokat.

DR. KOSUTÁNY TAMÁS.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

28 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Kétszáz milliós kölcsön.

Ki csinálhat a mai körülmények közt Magyarországon kétszáz millió korona adósságot? Senki más, mint maga a magyar állam. Azután mire kell ez a rengeteg summa, melynek hallatára is a közönséges gondolkodásu, egyszerű embernek szinte megáll az esze. Állami beruházásokra. Állami beruházásokra, adja meg a feleletet erre a kormány. Jó, de hát mi dolog az, hogy ha az államnak beruházkodnia kell, nincs arra elég pénze? Hiszen éppen a pénzügyminiszter ur állt elő legutóbb azzal az országgyűlésen, hogy a közadókából annyi folyt be az ország kasszájába, hogy — minden kiadások kiadását is levonva — még fölösleg is marad. A józan gondolkodásu magyar gazda azt mondja, hogy ha nekem annyi jövedelmem van esztendőről-esztendőre, hogy abból tiszta hasznom is marad, hát kötni való volnék, ha adósságot csinálnék. Hát ennek a magyar gazdának becsülöm a józan gondolkodását, mert tökéletes igazsága van neki, de az állami gazdálkodás, az bizonyos tekintetben egészen más dolog.

Sokszor hangoztattuk már, hogy semmitféle adósságcsinálást nem pártolunk, még az államét sem, mert ennek rendesen az adófizető polgárság issza meg a levét, most azonban a kormány azt mondja: A rendes kiadások fedezésére van pénzem elég, hogy azonban adósságot csináljak ezt most azért teszem, hogy míg egyrészt az ország közigazdasága körül teljessem az eddig elhanyagolt köteleességeket, másrészt azért, hogy állami munkálatok elrendelésével segítsek a szegénységben, kereset nélkül lévő polgárság százezerein. Azon a polgárságon, mely most csak a nyomoruság szekerének tengelyét tolja a reá nehezedő adósságok kátyujában. Amelynek reménységeit tönkreverte a rosszul termő esztendők egész sorozata. Amely kétségbeesetten küzd fenmaradásáért s ha küzdelmében már-már kimerül, utolsó forintjával zsebében vándorbotot vesz kezibe s elszármazik ebből a hazából idegen országba, abból a faluból, amelynek temetőjében apjának, anyjának csontjai porladoznak.

Hogy a kormány az idáig jutott magyar népen akar segíteni azzal a 150 vagy 200 milliós kölcsönrel azt helyesen cselekszi. De ez a segítség azután legyen akkor méltányos és igazságos s elsősorban odairányuljon, ahol a baj a legnagyobb.

Ki tagadhatná, hogy ma a legnagyobb baj a magyar kisbirtokos, földmives osztályra nehezedik. Ezt veri már a filloxerától, fagytól, jégveréstől s egyéb Isten csapástól kezdve az adóvégrehajtásig sok esztendő óta az Isten minden

csapása. Ha azután szegény a földmivelő, kol-dus az iparos is, a kereskedő is, mert nincs kitől pénzt látnia. Ebből a kétszáz milliós beruházási kölcsönből tehát a nemzetnek ezen az osztályain kell első sorban segíteni. Ezekből az osztályokból veszi az állam vérliktető erejét s ezt a magyar erőt fentartani, sőt nevelni szent kötelessége.

Mik volnának például szerintünk azok, amiket ebből a beruházási kölcsönből megteremteni kellene még pedig legelső sorban? Az, hogy a magyar kistermelő ne essék a gabonauzsorások kezében s ne legyen kénytelen elpocsékolni potom áron véres verejtékével megmunkált földjének termékeit. Az, hogy ezeknek a termékeknek czélszerű értékesítéséhez az állam is segítsen. Épp azért a beruházási kölcsönből meg kell teremteni első sorban a többek közt a beraktározási hitelszövetkezeteket, melyek megőrzik a gazda gabonáját, arra előleges kölcsönt is adnak s csak akkor adják azt a közvetítő kereskedelem kezébe, mikor a gabonának a legnagyobb az ára. Ezzel megszűnne a gabonauzsora s az, hogy börze-vigéczek hizzanak meg a dolgozó magyar verejtéke árán.

Azt mondja a pénzügyminiszter ur, hogy ebből a nagy kölcsönből a vasuti beruházásokra is fog több millió fordítatni. Helyes. Csináltasson nekünk az állam olyan vasuti kocsikat, melyeken gabonánkat, gyümölcsstermelésünket, baromfiainkat, állati hustermekeinket minden bajtól megóvva külföldre is szállithassuk. Ez a mai államvasuti teherszállító kocsialkalmatosság ugyanis csak arra való, hogyha azon szállít valamit a magyar termelő, hát mire az rendeltetési helyére ér, elromlik, a saját jószágára rá kell fizetni, aminthogy Rohonczy Gedeon volt országgyűlési képviselő ur is elmondotta ezt annak idején az ország házában.

Egy szóval, ha már annyi pénzt vesz kölcsön az állam, hát a gyökerén kell segíteni a bajnak, a kis földmives osztályon. Ha ezen segítve lesz, segítve leszen mindenen s talán elmondhatjuk egykoron: Vagyonilag független, meggyőződésében megtántoríthatlan s otthonában boldog a magyar! M.

Az ország költségvetése.

A múlt heti híradásunk óta a képviselőház pénzügyi bizottsága folytatta az ország 1902. évi költségvetési előirányzatának tárgyalását. Szerdán az igazságügyminiszterium költségvetését tárgyalták, a mikor is — többek felszólalása után — Plósz Sándor igazságügyminiszter előadta, hogy az új polgári perrendtartás tervezetét már februárban leteszi a képviselőház asztalára. A börzebiróság most tulságos hatáskörét szabályozzák, valaminthogy megkorrigálják a végrehajtási törvényt is, hogy azután kevesebb

legyen a végrehajtási költség. A kereskedelmi törvény is javításra szorul, hogy csalárd módon ne lehessen átruházni az adósságba jutott boltot a más nevére. Szóval sokat ígér az igazságügyminiszter, amely ígéreteket még ennek az országgyűlésnek kellene beváltania.

Csütörtökön, pénteken és szombaton a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségvetését tárgyalta a pénzügyi bizottság még pedig nagy érdeklődés mellett. A minden párt köréből megjelent bizottsági tagok azt hangsúlyozták, hogy a népszerűség ügyéért a nemzet semmiféle áldozattól sem riad vissza, csak-hogy ez a nevelés nemzeti és magyar legyen. Komjáthy Béla a többek közt azt követelte, hogy az összes felekezeti iskolákat államosítsák, amire azonban *Wlassics* közoktatásügyi miniszter nem nyújtott kilátást. A miniszter azonban kiemelte, hogy az állami iskolák nagyon sokat tesznek a nemzetiségi vidékeken is a magyarosítás mellett s annak eredménye egy-egy eddig idegen ajku község megmagyarosodása. Természetes, hogy ezt a kijelentést éljenzéssel vették tudomásul. Az egyetemek minél tökéletesebb kiegészítésére *Wlassics* miniszter ígéretet tett, akinek azután a gazdasági szakiskolák fejlesztéseért *Miklós Ödön* mondott köszönetet. Egy hozzá intézett kérdésre a miniszter kijelentette azt is, hogy a szegény javadalmazásu katolikus lelkészek fizetésének kiegészítésére az állam ma 600,000 koronát áldoz, de ezt az összeget még emelni is fogják.

Ugyanesak szombaton kezdte meg a pénzügyi bizottság a honvédelmi miniszterium költségvetésének tárgyalását, melyen az ellenzéki képviselők azt követelték, hogy a katonákat ereszszék haza az aratási munkákra és hogy a honvédséget egészítsék ki tüzérséggel is. Báró *Fejérváry* honvédelmi miniszter ez utóbbira azzal válaszolt, hogy mivel a honvéd-katona csak két esztendeig szolgál, addig nem tanulhatja meg az ágyukezelést s azért nem lesz a honvédeknek ágyujuk.

A pénzügyminiszterium költségvetését most kedden kezdték tárgyalni, melyen a hozzáintézett kérdésekre *Lukács László* pénzügyminiszter sok fontos kijelentést tett. Nevezetesen, hogy a tisztviselők fizetését csak fokozatosan fogják javítani. Kilátásba helyezte, hogy a huszfogyasztási adót is rendezni kell, valamint azt is kijelentette, hogy a kisbirtokosok hitelviszonyainak javításához az államnak is hozzá kell járulnia. Ebben a tekintetben különben sokat tesz a Központi Hitelszövetkezet is. Egy egész sereg — különösen a kiscgazdákat érdeklő adóreformnak megvalósítását helyezte még kilátásba a miniszter, mire a keddi bizottsági ülés véget ért.

A levelező-lap és utalvány-ürlap drágult.

A levelező-lapok ára 4 fillér helyett 5 fillérré, utalvány-ürlapok ára 1 fillér helyett 2 fillérré emelkedett folyó hó 11-én. Sok kellemetlenséget, ok nélkül való költséget kerülhetünk el, ha tudomásul vesszük a levelező-lapok és az utalvány-ürlap árának fölemelését. Mert hiszen tudjuk, hogy az utánfizetés még egyszer annyi, mint a rendes postadíj. Egy kinem fizetett 4 filléres levelező-lapért 8 fillért kell fizetni annak, akinek küldötték. Mindig kétszeres a ráfizetés. Tehát rajta legyünk, hogy ezen ujtás által kellemetlenséget, hiábavaló költséget ne okozzunk azoknak, akiknek levelező-lapot küldünk.

Mit tegyünk tehát?

Kövessük a postai szabályzatnak ezen ujtását. A régi postautalvány-ürlapok árusítása 1902. január 10-én este megszűnt és 1902. január 11-től kezdve az utalvány-ürlapokból kizárólag az új 2 filléreseket s a levelező-lapokból is az új 5 filléreseket árusítják, a 4 filléres régi levelező-lapokból pedig csakis a megkezdett csomagok maradványait adják el, de ezeket kiadás előtt pótlólag 1 filléres levéljeggyel látják el. A közönség a kezei között lévő régi postai utalvány-ürlapokat pénzösszegek küldésére, ugyszintén a régi levelező-lapokat 1902. április hó végéig felhasználhatja, ha azokra az árkülönbözet pótlásul még 1—1 egyfilléres értékjegyet ragaszt fel.

Tehát el ne mulasszunk az egy-egy fillért, mint a régi és az új ár közötti különbözetet ápril végéig értékjegyen fölragasztani régi levelező-lapjainkra és utalvány-lapjainkra, különben a címzett kétszer annyit kell fizessen. A szerkesztőségek, hivatalok egyáltalán el sem fogadják az ilyen levelező-lapokat, amiből ismét sok galiba származhatik az érdekelteknek. Eppen ezért igen helyesen teszik, akik az új szabályzat értelmében járnak el levelező-lapok és utalvány-lapok feladásánál.

Aki önmagát rabolta ki.

— Tomka-féle betörés és öngyilkosság. —

Megirtuk annak idején, hogy *Tomka Samu* fővárosi főorvosnak a lakását ismeretlen tettesek azalatt, míg a doktor a feleségével külföldön járt, feltörték és 100 ezer korona értékű papírt és ékszereket tartalmazó pénzszekrényét ki fosztották.

A rendőrség kereste, kutatta két hétig a tetteseket, míg végre az osztrák fővárosban, Bécsben nyomra, akadt. A károsult orvost táviratilag hívta a rendőrség Bécsbe, ez azonban ahelyett, hogy elutazott volna, egy ház harmadik emeletéről leugrott s szörnyet halt.

A rendőrség megállapította ezután, hogy *Tomka Samu* dr. főorvos, akit, gazdag embernek tartott mindenki, önmaga követte el lakásán a betörést, értékpapírjait

Legmegbírtatottabb önmagunk
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Merőgardák Szövetkezetét
Budapest I. akhotmány utca 31.

pedig szintén maga adogatta el Bécsben, A betöréssel az volt a célja, hogy a tekintélyes biztosítási összeget kezéhez kaparítsa. Erre pedig állítólag az vezette, mert tőzsde-vesztései vagyoni viszonyait teljesen aláásták. Amikor azután látta, hogy a gyanu rögtön reá terelődik, kétségbeesésében elkövette borzalmas öngyilkosságát.

Tomka fivérét Marót (Klein) Sándort, aki Bécsben lakik, letartóztatták, mert az orvos lakásán történt házkutatás alkalmával találtak egy levelet, melyben Marót Sándor utasítást ad bátyjának a pénzszekevény feltörésére nézve. Megtalálták a szerszámokat is, melylyel Tomka átfurta a pénzszekevényt.

A biztosítótársaság, melynél Tomka értékpapirjai biztosítva voltak, család miatt a bünvádi eljárást kérte.

A jó módu orvost, aki elég szép jövedelemmel bírt, elérte végzete. Mások megkárosításával akarta tetőzni vagyont.

Elijesztő mérveket ölt nálunk újabb időben az e fajta esetek sokasága és gyakori ismétlődése. A bűn útjára tévedt emberek sorsa iránt való szánalom érzete helyett az undor kél az ember szívében, midőn látja a példát arra, hogy hova vezet a kapzsiság és pénz után való sóvárgás.

Gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900: XVI. t.-cz. alapján életbe lépett az *Országos Gazdasági Munkás- és Cselédszegélypénztár*. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenfelé igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkásnak — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elnevezték a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, hogy most már biztosíthatja magát a felől, hogy előregedésére, munkaképtelensége idejére, nem kell koldusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek kényére hagyja, hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő-pénztárba. A törvényhozás bölesen járt el, amidőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvény segíteni.

A józan magyar munkás saját sorsának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámkodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik, egyesül az ő javára életbeléptetett intézmény védszárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legtávolibb vidékein is milyen nagy gonddal ápolja és istápolja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyre szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népét gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földmives nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresőtől.

Még csak egy esztendeje, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földmives jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt

ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkényéren tengődni.

A beállott baleset 58 földmivelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segélypénztár tizenhat tagját, a megejtett orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részeseül a törvény által előirt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyig hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonynyal az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik. Mert eltekintve attól, hogy az 1900: XVI. t.-cz. 8. §-a alapján a gazdák által kötelezőleg biztosított cselédek száma mintegy 500.000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a 13.000 et.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonynyal arra a királyi hercegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a különféle kulturális- és pénzintézeteket, vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. És bizonynyal ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150.000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népét támogassa, istápolja.

Petőfi koponyája.

Már hetek óta foly a versengés, melyet a Budapesti Hirlap egy hire keltett. Ez az újdonság nem kevesebbel állott elő, mint azzal, hogy a legnagyobb magyar költőnek a koponyája megkerült.

A Petőfi-koponya ügye eddigelé így áll.

Dr. Reichenberger balázsfalvi orvos a hatvanas években egy koponyát hagyott valamely román muzeumnak, mely fia állítása szerint egy magyar honvédtiszt levágott feje volt a szabadságharcból.

Az oláhoknak nincsen más muzeumok, mint a balázsfalvi iskolai muzeum, ahol valóban három koponya van és az egyikét azoknak dr. Reichenberger ajándékozta. Több öreg ember, akik ismerték Reichenberger orvost, azt állítják, hogy az öreg orvos többször emlegette, hogy az a koponya nem azért becses, mert egy tiszté, hanem azért, mert egy nagyemberé.

Reichenberger orvost mindenki igen tisztességes, becsületes, szavahihető embernek ismerte. Többen emlékeznek arra is, hogy a koponya alatt egy papírlapon írva volt a Petőfi neve. Most vasszekevényben őrizik a nevezetes koponyát, míg a kormány által megindított vizsgálat valóban kideríti, hogy az-e az igazi Petőfi-koponya. A kormány a lépéseket erre nézve megtette.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

Arany-tyukok — arany-tojások.

Hejh tudom soknak megdobbant a szive, mikor ezt a czimet elolvassa és sóhajt mellé nagyot: Az volna ám a mai inséges időkben a legpompásabb dolog, ha a pitvarajtóban egy — egyetlen egy tyukoecska kotkodácsolna, amelyik arany-tojásokat tojik. Azt mondom én erre: minden jóra való gazda házában van nem egy, de több arany-tyuk, amelyek arany-tojással örvendeztetik meg a házat — ha — és ezen a „ha”-n mulik a dolog, ha a gazdának van egy kis sütnivalója. Más szóval minden tyuk aranyat, minden tyuktojásból aranyat lehet csinálni, ha van bennünk egy kis józan életrevalóság.

Eszteendője 20 millió forint ára tojást és baromfi-terméket vittek tőlünk külső országokba. 20 millió forint, kerek 2 millió darab 10 koronás arany; teméntelen pénz, egyikünk se látott még ennyit egy rakáson. Nem bizony. A valóság mégis az, hogy ez a nagy összeg bejött hozzánk s ugyanannyi ára tojás ment ki. A 20 millióból legkevesebbet a gazda és gazdasszony látott. Mert a dolog úgy van, hogy mikor a faluban végig kiabál a tojásgyűjtő házaló, a nénemasszonyék nem igen gondolják meg, micsoda botor dolgot csinálnak, ha egy darab szines pántlikáért odaadunk 10—20 drb tojást. Akár csak a sárba löknék a pénzt. A darab pántlika testvérek közt megér 2 krajezárt, aki adja annak másfél krajezárjába szines: a 10—20 tojásért okkal-móddal lehetne szerezni 10—20 vagy több krajezárt, a tiszta veszteség tehát a pántlika értékének tizszerese, annyi a tyukásznak — vagy mit tudom én, hogy hívják a tojással seftelő házalót — nyeresége. Ez is egyike a legnagyobb uzsoráknak, ami a népünkön rajta fekszik s ami ellen a legjobb orvosság az akarát. Ha akarja az ember könnyűszerrel lerázhatja a nyakáról.

Hogyan?

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte vette kezébe a Hangyával együtt a dolgot. Az készséggel nyújt részletes felvilágosítást, ha egy levéllel ez irányban hozzá fordulunk. Röviden azonban mi is megmondjuk mi a teendő.

Szövetkezni kell! Alljon össze egész falunak a népe s gyűjtsék össze egész faluban a tojásokat. A fődolog, hogy egyformák legyenek. (Kell szerezni egy karikát, amelynek átmérője 38 milliméter legyen, amely tojás átfér a karikán, az nem kelendő jószág.) Ha összegyűlt 1400—1500 tojás, 1440-et óvatosan el kell pakolni száraz szalma közé egy ládába s felküldeni

a Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet czimére. A többivel nem kell törődni, 5 nap mulva a kezében van mindenkinek a tojás ára, az az ár, amit itt Pesten adnak a tojásért, nem az amit Piri-pócson.

A Vásárcsarnok Szövetkezet kiviszi a tojásokat messze külföldre s még ráadásul ami hasznot kap odakint, azt is felosztja a tojásszállító gazdák közt.

Ugye nem boszorkányság a dolog? Így lesz minden tyuk arany-tyuk — s tojik arany-tojásokat. Kérve-kérünk mindenkit, fontolják meg az itt elmondottakat, főleg a tanító és lelkész urak világo-sítsák fel gazdáinkat erről. Kivánatra bővebb felvilágosítással is szolgálunk.

Iparosok szövetkeztek! E czimen dr. Horváth János iparhatósági biztos egy 216 oldalra terjedő könyvet irt. Ebben a könyvben ismerteti az Országos Központi Hitelszövetkezet iparszövetkezeti rendszerét, melynek megteremtője maga a szerző volt, ki eddig mint az Országos Központi Hitelszövetkezet ipari szakosztályának főnöke 70-nél több ipari szövetkezetet alakított az országban. A könyvben iparosaink megtalálják mindazokat az iparszövetkezeti tudnivalókat, mik az alapszabályokból és az üzleti szabályokból hiányoznak. De a könyv azért nem ezek kiegészítésére szolgál, hanem magasabb szempontokat és távoli czélokat tartva szem előtt, elvi alapokon ismerteti az ipari szövetkezetek összes ügyeit, tehát úgy a kisipari hitel, mint a kisipari munka szervezetét és ezek érvényre jutásának módjait. Ily alapon a munka nemesak gyakorlati irányu utmutatásokat nyújt, hanem elméleti téren állva, egy egészen új magyar iparszövetkezeti rendszert szerkeszt és ezt tudományosan tárgyalja. Mivel pedig a könyv egyszerű és világos nyelvezettel van írva, ezt iparosaink könnyen megértik és a könyvből kellő tájékozást nyernek. A könyv ára 3 korona és kapható minden könyvkereskedésben. Amennyiben pedig a kereskedelemügyi miniszter ur a könyv kiadási költségei egy részének fedezéséhez állami segélyvel hozzájárult, szerző könyvét minden ipari szövetkezetnek s ipartestületnek ingyenesen és portómentesen elküldötte s így az az illető körökben kellő elterjedést nyert.

TÖRVÉNYKEZÉS.

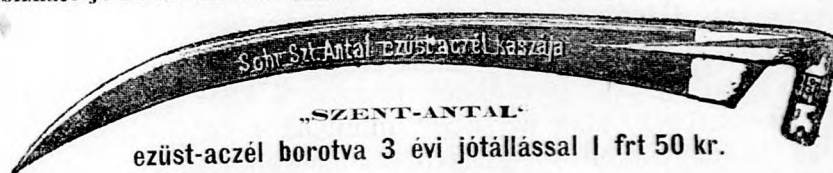
A hadnagy. pöre. A párisi rendőrbíróság. mint jelentik *Gormasz* magyar huszárhadnagyot hat havi fogságra ítélte különféle csalások miatt. *Gormasz* Rudolf huszárhadnagy egyike volt a bécs-berlini lovaglász nyerteseinek. Pár évvel azelőtt kilépett a hadseregből s Párisba költözött, ahol igen nagy lá-

A „Sohr Szent-Antal” ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon is nagy aranyéremmel és diszoklevéllel lett kitüntetve. — 100 koronát fizet annak, ki egy más gyárból egy „Sohr Szent Antal” kaszát tud előmutatni. — 200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal” ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni. A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne rendeljen, míg fenti hírneves ezüstképes árjegyzéket nem kér, melyet az bárkinek ingyen és bérmentve küld.

Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon. — A téli hónapok legalkalmasabbak megrendeléseket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény. — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! — Lelkiismeretes kiszolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

ezüst-acél borotva 3 évi jótállással 1 frt 50 kr.

bon élt, a legelőkelőbb klubokba járt s kártyázott. Egy este kétszáz ezer frankot vesztett bakarán s aztán nemsokára tönkre jutott. Ekkor Tepée fogadóstól s Lévy bukmekertől hatvankétezer frank kölcsönt esalt ki azzal az ürügygel, hogy neki nagy birtoka van Galicziában és szénbányája Dalmáciában. Mikor kiderült, hogy Gormasznak nincs semmije se, hitelezői család miatt följelentették. A tárgyaláson a védő, Allain párisi ügyvéd, arra hivatkozott, hogy az osztrák és a német császár s az olasz király is kitüntette Gormasz hadnagyot, aki briliáns tiszt volt s csak fiatalos könnyelműsége sodorta a bűn útjára. Ezt el is hitte a bíróság s Gormaszt hat havi fogságra ítélte ugyan, de a Béranger-törvény alkalmazásával. Azaz csak akkor kell kitöltenie a büntetését, ha majd újból meggyülik a baja az igazságszolgáltatással.

Megsemmisített mandátum. A királyi kuria megsemmisítette Teleki Domokos grófnak, a deési kerület országgyűlési képviselőjének mandátumát.

Az ítéletet szerint Teleki Domokos grófnak cselekvő és szenvedő választóképességét *hat hónapra felfüggesztették* s az iratokat további eljárás végett az igazságügyminiszter elé terjesztették. Az ítélet Teleki grófot ezer korona költség megfizetésére kötelezi. Darányi Gyula dr.-nak a választás védőjének saját fele részéről háromszáz korona munkadíjat állapítottak meg. Az ítélet megokolása kiemeli, hogy a választás védője maga is beismerte, hogy Teleki Domokos gróf saját lakásán etette és itatta a választókat. Nyilvánvalóan azért tette, hogy a választásnál rászavazzanak, annál is inkább, mert a társadalmi állás különbségénél fogva az egyszerű vendéglátás lehetőségét kizártnak tartja a Kuria.

Ez már a *második megsemmisített választás* és még sok van folyamatban. Mégis csak van egy kevés igaz abban, hogy a „*jog, törvény, és igazság*” idejében élünk. Jövőre nem fognak a választásoknál visszaélni a magyar választó polgár legszentebb jogai érvényesülésénél, a képviselőválasztásoknál.

Előfizetőinkhez.

A „**Független Ujság**” mögött immár hét-estendős pályafutás van s az olvasóközönség megítélhette, vajjon sikerült-e elérni azt a célnkat, hogy a „**Független Ujság**”-ban szépen kiállított, tartalmas, minden irányban tájékoztató, tanulságos és szórakoztató ujságot nyujtsunk előfizetőinknek? Munkásságunknak legszebb jutalmát abban látnánk, ha törekvéseinket siker koronázta volna; és hogy ez el nem maradt, bizonyíték erre nemcsak az, hogy lapunkat a „**Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége**” hivatalos közlönyéül választotta, de büszkén hivatkozhatunk arra is, hogy a „**Független Ujság**” ma már a magyar független polgári osztály legelterjedtebb és legkedveltebb heti ujsága. Becsületes munkával kivívott sikerünknek titka az, hogy mindenkor az ország legmagyarabb s legnagyobb zömét alkotó polgári osztályának érdekeit tartottuk szem előtt:

tehát a földmives, a kisiparos jóvoltáért s a fáradságos, de tisztos munka védelméért harcoltunk.

Azok a törekvések, amelyek működésünket eddig is irányították, a jövőben is vezércsillagunkat fogják képezni. Valamint a multban, azonképen a jövőben sem fogunk megszűnni elsősorban a **vidéki gazdaközönség boldogulására szükséges törvényhozási és társadalmi intézmények** létesítését sürgetni; törekedni fogunk **szövetkezeti téren utmutatással szolgálni és serkenteni**; igyekezni fogunk gazdasági közleményeinkkel a **jövedelmező gazdálkodás elveit terjeszteni**; mulattató czikkeinkkel **szivet-lelket nemesítő szórakoztatást nyujtani**; képeinkkel a **hazai és külföldi hirneves férfiakat ismertetni** és a **hazai művészet jelesebb termékeit bemutatni**; végül **levelesszekerényünkben a mindennapi élet körében fölmerülő minden kérdésben tanácsot adni.**

Nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy talányaink megfejtoi között **hetenként több regénykötetet osztunk ki.** Ezenkívül gondoskodunk arról, **hogy évente legalább egy érdekesítő, de hazafias irányu regény** is jelenjék meg a „**Független Ujság**”-ban, így legujabb regényünk közlését, mely „**Harcban a szabadságért**” czimet viseli, már az egyik legközelebbi számban megkezdjük.

A „**Független Ujság**” karácsonyi ajándéku az idén is minden előfizetőnek ingyen küldte meg a „**Szövetkezeti és Gazdasági Nykönyv**” 1902. évi folyamát, mely **egy 10 ives könyv**, amely **naptári részen** kívül hasznos olvasmányokkal van telesteli s szövetkezeti és gazdasági téren egész éven át hasznos utmutatója előfizetőinknek.

Bizton reméljük, hogy eddigi előfizetőink nemcsak maguk fogják a „**Független Ujság**”-ot továbbra is támogatni, hanem igyekezni fognak **uj előfizetőket is szerezni.**

Az előfizetési ár;

Egész évre 6 korona, félévre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér.

Kérjük az előfizetési pénzeket a t. előfizetőnek megküldött postautalványon **koronákban kiírva** mielőbb beküldeni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Hazafiui tisztelettel

A „FUGGETLEN UJSÁG”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

MI UJSÁG?

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése a múlt év december hó végével lejárt, felkérjük, sziveskedjenek az előfizetést a külön levélben elküldött postautalvány felhasználásával mielőbb megújítani, hogy a lap rendes küldése folytatható legyen annál is inkább, mert ezeknek a t. előfizetőinknek előfizetésük megújításáig már több számot nem küldhetünk.

A „Független Ujság” kiadóhivatala.

A miniszterelnök betegsége. Széll Kálmán miniszterelnöknek kelés támadt a mellén s híres bécsi orvosokkal kivágatta. A miniszterelnök nagy veszedelemben forgott, azonban már tul van a bajon és a magyar politikai élet vezéremberei üdvözölték ebből az alkalomból a népszerű kormányelnököt.

Gödöllőről vettünk 1 koronát a budapesti Podmaniczky-utczai kenyérszótó-bolt részére. Rendelési helyére juttattuk.

Fekete-himlő Bécsben. Az a borzalmas hír jön Bécsből, hogy az ott fellépett fekete-himlőnek két betege volt. Mindkét beteg a köz-kórházban betegedett meg Neusser tanár klinikáján. Minap délután jelentették Neusser tanárnak, hogy a kórház egyik ápolónője lázas tünetek között megbetegedett. Neusser megvizsgálta a beteg ápolónőt s minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a betegség: fekete-himlő. Neusser tanár parancsára az ápolónőt legott a járvány-kórházba szállították, mely a lehető leg-tökéletesebb módon van elzárva a külvilágtól. A betegség elszigetelésére mindent megtettek. A kórházat nagy távolságra kötélkerítéssel vették körül s este zöld jelzőlámpákat gyujtanak meg köröskörül, hogy a kórház személyzete messze kerülje el a veszedelmes helyet. A szolgaszemélyzet éjjel-nappal őrökdi a kórház körül. Néhány órával az első megbetegedés után ugyancsak Neusser klinikáján egy második ápolónő is, az elsőhöz hasonló tünetek közt megbetegedett. Ezt is a járványkórházba vitték.

118 éves asszony halála. Bendorfban (Erdély) január 4-én halt meg Szücs Flórika 118 éves korában. Az öreg asszony életében beteg sohasem volt. Most is egyszerűen elaludt s nem ébredt föl többé. Látását háromszor vesztette el s mindannyiszor vissza is nyerte. Halála idején megint teljesen jól látott és hallott. Egyszerű, szegény asszony volt, aki sokat nélkülözött s mégis állandóan egészséges és vigkedélyű volt.

Magyarfaló aljárásbíró. Egy kolozsvári lap oly dologról ad hírt, amely felháborító, ha tényleg úgy történt. Chilba topánfalvi aljárásbíró ugyanis hivatalában ittas fővel gyalázta a magyarokat, majd a korezmába ment, ahol még czifrább, sőt szinte hihetetlen dolgokat mondott, amikért hír szerint a tordai törvényszék megindította ellene az eljárást.

A szent-annai bíróválasztás. Szent-Annán 1899. febr. havában tudvalevően véres választás volt Páris

Gábor főszolgabíró erőszakossága miatt, aki egyszerűen kikiáltotta Jeszl Józsefet bírónak. Száz asszony másnap megtámadta a község-házát s közáporral árasztotta el. A csendőrség lőtt, öten meghaltak, huszan súlyosan megsebesültek s nyolezvan embert letartóztattak. Az aradi törvényszék 17 vádlottból tizenkettőt elítélt. A nagyváradi tábla minap tárgyalta az ügyet, az elítélteket Barabás Béla képviselő védte, ki bebizonyította, hogy az egész község ellenezte Jeszl választását s csak a főszolgabíró erőszakolta rájuk. A közigazgatási bíróság meg is semmisítette a választást.

A nagyapó szemévilága. A biharmegyei Dobrest községben Blond Gedeon 92 éves aggastyán 1888-ban mindkét szemére megvakult. Nemrég a leánya, kinél lakik, egy kis leánykának adott életet. A kis cseppséget a napokban oda tették az öreg ölébe, hogy ha már nem láthatja, legalább ölelgethesse. A nagyapó el is kezdte beözölgötni az apróságot s egyszer csak megszólalt:

— Jaj beh szép kék szeme van!

— Hát látja apám? kérdezte tőle a lánya elcsodálkozva.

— Igen, most kezdek újra látni, felelte az öreg.

És a jelen voltak nagy öröme az agg Blond Gedeon attól a pillanattól esodás módon visszanyerte szemévilágát.

Tompa-ünnep Eperjesen. Az eperjesi Szécsenyi-kör ez év végén nagyobb szabású Tompa-ünnepet rendez, mely alkalommal emléktáblával fogja megjelölni azt a főutcza házat, amelyben Tompa Mihály 1845-ben mint a Péchy-fiuk nevelője lakott. Az ünnep alkalmára Csengey Gusztáv, a Petőfi-társaság tagja fogja a Tompát dicsőítő ódát megírni.

A szegedi 1848—49-es kiállítás megnyitása. A budapesti Kossuth-muzeum részletének Szegeden rendezett kiállítását minap ünnepélyesen megnyitották. Az egyletek és dalárdák zászlókkal vonultak be a közművelődési palotába. A város előkelősége nagy számmal jelent meg. Szabadságharcunk öreg harcosai jórészen 1848—49-es honvédruhában vonultak ki régi zászlóik alatt. Az ünnepélyt a szózattal kezdték és a himnuszszal fejezték be. A szózat után gróf Kreith Béla szép beszédet mondott, lelkes szavakkal dicsőítve Kossuthot.

Betörés egy adóhivatalba. A beregszászi adóhivatal pénztárába a napokban éjjel ismeretlen tettesek betörték. A szoba vasajtóját sarkából kifeszítették s a Wertheim-szekrény elején három lyukat furtak, de mert itt nem boldogultak, a kasszát felfordították, így sikerült ugyan nekik nagyob lyukat furniok, de itt sem hatolhattak be s eredmény nélkül távoztak. A csendőrség nyomozza a betörőket.

JENCSS-féle

Magyar Restitutios-Fluid
lovak és szarvasmarháknak.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCSS VILMOS gyógyszerész
Budapest, II. ker., Széna-tér 1. sz.
Főraktár:

Dr. Epper, Nádor gyógyszerésztárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az anyakoczák gondozásáról.

Anyakoczáinkra, amikor azok a hasasság időszakában vannak, nagy gondot kell fordítanunk, nehogy valamely külbehatások folytán kárt tegyenek magukban. Ezért jó őket, ha csak lehet, elkülönítve tartanunk s az etetésre is figyelünk. Adhatunk

A koczák fiadzásához rendszerint semmi segély nem kell, de ha esetleg szükség is volna, a jó gazda mindig kéznél van.

Ha megmalacozott a kocza, az a kérdés, hogy mennyi malacot hagyjunk alatta? Egyik-másik gazda azt mondja, hogy elég egy kocza alatt négy malac a másik, hogy öt-hat se sok. Hát erre határozott választ nem igen lehet adni, de az tény, hogy jó erőben levő mangalicza-kocza, jó takarmányozás mellett 6—7 dbot is jól föl bir nevelni, sőt az angol sertések többet is.

A meghagyandó malacok számát tehát a gazdá-

CSENDÉLET.

nekik ilyenkor tengerit, árpát vagy ezek keverékét darálva vagy főzve, moslék alakjában, továbbá répát.

Nagy hidegekben az állatok akolban tartassanak, ahol megint a tisztaságra kell ügyelnünk. Naponta 1—2 órán át jártathatjuk a koczákat egész míg a malacozás bekövetkezik, ez őket edzetté teszi és így a malacozást is könnyebben bírják ki.

Elés előtt a koczákat csendes elkülönített helyre hajtsuk, vacskát jól almozzuk ki s ha van, ezt inkább 14—15 cm. hosszú szeeskára vágott szalmával tegyük. Ez azért is jobb, mert ebbe a malac bele nem keveredhetik s így az anyja rá nem fekkhet s agyon nem nyomhatja oly könnyen. Az ól legyen elég meleg, ha szél fúj be rajta, dugdossuk be a réseket szalmával mivel, mert a tulhídeg ólban a malac könnyen bajt kaphat, meghülhet.

A malacozást mindig kellő gonddal kísérrjük, Ha döglött malacot vett a kocza, azt rögtön távolítsuk el, nehogy azt felfalja s a többire is kedvet kapjon.

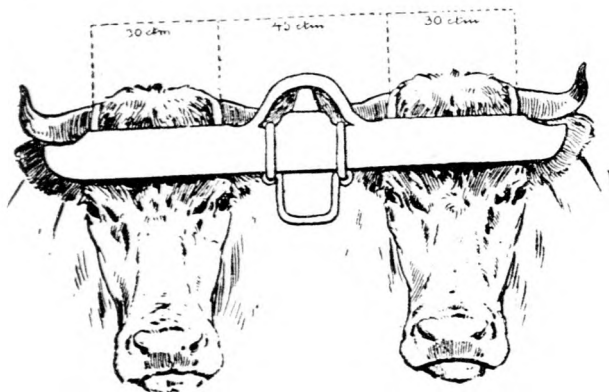
nak a körülményekhez képest kell megállapítani, csak arra legyen gondja, hogy a koczákat és a malacokat jó husban legyenek és maradjanak, illetőleg az utóbbiak kellőképpen fejlődjenek.

A homlokjáróm.

A hegyesebb vidékeken, ahol az igavonásnál nagyobb erőt kell az állatoknak kifejteniök, vagy ahol a lejtős utaknál a szekeret jobban visszatartani szükséges, nálunk is, de a külföldön sok helyütt van már elterjedve az u. n. homlokjáróm, amely lehet egyes és kettős. Az állat ezekben szabadabban mozoghat s mint már mondtuk nagyobb erőt képes kifejteni, mint bármely másféle járómmal. A fejjármokat földolog jól kipárnázní azon a helyen, ahol a homlokkal érintkezik, különben könnyen lehorzsolja a bőrt, ami csak fájdalmat okoz az állatnak. A ket-

JELMEZBÁLBAN.

Kettős homlokjárom.

tős fejjárom alkalmazásánál figyelemmel kell lennünk még arra is, hogy ebbe egyforma erős és egyenletes menésű állatokat fogjunk, mert különben, ha az egyik gyengébb a másiknál, az erősebb hamarabb elesigázódik, mivel nemcsak a terhet, de még gyöngébb társát is huzza. Első ábránkon a kettős fejjárom alkalmazását, a másodikon pedig különösen a bikákra alkalmazni szokott egyes fejjármot mutatjuk be olvasóinknak.

—gh—

Gyümölcstermelésre alkalmatlan talajt miként javítsuk?

Általában ismeretes, hogy minden gyümölcsfajta többé-kevésbé már a természettől erőteljes, talajt igényel és sikeres termelése enélkül igen kétséges.

A gyümölcstermelésre a legkülönbözőbb talaj-nemek alkalmasak, de leginkább megfelelnek a kevert agyag-, vályog- és márgatalajok.

De hát nem mindig rendelkezhetünk ily keverékű földekkel és mégis lehetséges ott is gyümölcsösöket létesíteni, ahol a talajviszonyok nem a legkedvezőbbek; csak kellő szakértelem és kitartás ne hiányozzék.

Hogy kedvezőtlen talajviszonyok között is képesek legyünk ilyeneket létrehozni, elsősorban azon talajnemeket kell ismernünk, melyek természetüknél fogva gyümölcstermelésre nem alkalmasak.

A sikert igen megnehezítik a tiszta agyag, a köves-, mész- és a tápanyagokban szegény homoktalajok.

Az első különösen azért nem alkalmas gyümölcstermelésre, mert a magábavett nedvességet sokáig megtartja. Száraz szelek mellett eserepesedik s így ez által a gyökereknek árt.

Ily talaj mellett csakis tavaszi ültetést kell alkalmazni. A kiásott vadföld télen át a fagy, nedvesség és levegőnek kitéve, bomlást szenved, de tanácsos lesz az ily talajt ez alkalommal homok, mész, hamu vagy földtörmelékek keverve megjavítani. Különösen meszezéssel lehet az ily agyagtalajt jó minőségű földdé átalakítani. Kiválóan alkalmas javítóeljárás az ily hideg talajoknál az égetés is.

Míg a nedvestermészetű mésztalaj gyümölcstermelésre általában igen alkalmas, addig a száraz természetű kevésbé

megfelelő gyümölcsösök létrehozásához. Ha azután az ily föld még köves is, csak gyökeres megjavítással alakítható át, hogy gyümölcstermelésre alkalmas legyen.

Ily talajnál első sorban a kövek távolítandók el a gödrök kiásása alkalmával. A kiásott földet agyaggal keverve javítjuk, miáltal az kötöttebb lesz s a nedvességet tovább visszatartja.

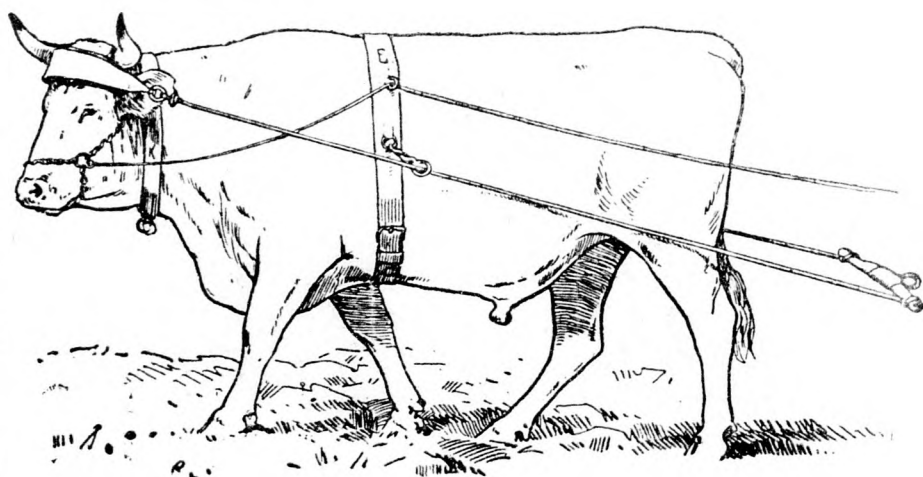
Igy van ez a homoktalajjal is. Ezeket ott, ahol alkalom van rá, utsöpredékekkel készített komposzttal javítjuk meg. Ott azonban, hol silány a homok, felsőtalaj rétege alatt szinte homok alatalaj van, csakis agyaggal való keveréssel segíthetünk.

Igen nedves fekvésnél, nehéz, vizet kevéssé átteresztő talaj mellett, a *halmos* ültetés lesz ajánlatos, mely akkép végzendő, hogy a gödör kiásatván, a kihányt föld trágyázás vagy más módon megjavítatik, azután a gödör ezen földdel kitöltetik, amikor a *földombos* csemete föld fölé ültetve jó földdel körül vétetik és befödetik úgy, hogy egy halom (tányér) képződik, mely a legkevesebb 1 mtr átmérővel bír és 40–50 centiméterrel emelkedik ki a föld felülete fölött.

Ezáltal a tulságos nedvesség káros befolyásának gátat vetünk.

A «halmos» ültetésnél a gödör kiásása után, a gödör közepére egy karót verünk és a halomra ültetett csemete törzsét az ültetés után ehhez erősítjük, hogy a szelek ellen biztosítsuk; sőt sodrony vagy karókkal való oldal-támaszték sem lesz felesleges ott, hol erős szelek uralkodnak.

A jó sörárpa kellékei. Nem minden árpa alkalmas a sörgyártás céljaira; hogy alkalmas legyen, birnia kell a következő kellékekkel: 1. Sulya hektoliterenként legalább is 63 kg. legyen. 2. Színe legyen egyenlő fehér avagy szalmasárga s különösen a szem két csucsa legyen vörös vagy barna, vagy, amint mondani szokás: spitzbrandos. 3. A szem legyen duzzadt, vékonyhéjú s egyenletes fejlettségű. 4. A szemek törése legyen lisztes és belseje szép fehér. 5. A tapintata legyen száraz, szaga pedig a dohszagtól mentes. 6. Ne legyen idegen gabnával avagy gyommagvakkal keverve. 7. Ne legyen vén, hanem legfeljebb 2 éves.

Egyes homlokjárom.

↔ **MULATTATÓ.** ↔

Farsangban.

*Lakodalom, ejh, hajh,
Mulatunk,
Összeültük s csendül
Poharunk:
Kristály üveg, piros
Bor benne,
Ölelj rózsám, borulj
Keblemre.*

*Lakodalom, ejh, hajh
Leányok,
Azt a csárdást gyöngyen
Rakjátok!
Piros ajak akkor
Pirosabb,
Ha arról a legény
Csókot kap.*

*Lakodalom ejh, hajh,
Szép virág:
Kis menyasszony hamis
A zuzád;
Könyben fürdik szemed
Pillája,
S mosolyog a lelked
Világa.*

*Lakodalom ejh, hajh
Völegény,
Alig várja hajnalt
A szegény:
Vendégsereg hordja
El magát....
Csak azért is Csicsa,
Huzd tovább!*

*Lakodalom, ejh, hajh
Violám,
Nekünk is huzott már
A cigány:
Nem vagyunk még olyan
Öregek,
Azt a frissit, lelkem
Ropjuk meg.*

*Lakodalom, ejh, hajh
Czimbalom,
Perdülj azért egyet
Angyalom!
Te meg Ácsi pengess
Dobogóst,
Adok érte bankót
Ropogóst!*

*Lakodalom, ejh, hajh
Huzd addig,
Amíg a koporsóink
Megnyílik!
Igy is, ugy is mindegy
Akárhogy,
Igyunk míg az élet
El nem fogy!*

Magyar Gyula.

Marci.*)

A legszentebb emlékezés adja kezembe a tolat, hogy megemlékezzem az erdélyi részek egyik legnépszerűbb alakjáról, humoristájáról.

A színész-humoristának könnyebb a szerepe, mert a közönség összecsoportosul köréje, s így kényelmesen előadja mesterségét. Lám, mennyivel más, mennyivel nehezebb a dolga egy vidék mókázójának, mert a szellemes mókázó maga kell, hogy felkeresse a közönség ezreit. Ez pedig nehezebb ám a színészkedésnél. És ha még ezen óriási nehézség mellett is valakinek sikerül egy országrészt meghódítani: az valódi siker!

Istenben boldogult Szenkovics Marciról van szó. Ott lakott a kanyargó Nyárad vize mellett

*) Péterfy Tamás: »Góbéságok« című művéből.

egy faluban, de amelynek egyetlen híressége abból állott, hogy ott lakott Marci. Elettörténetét megírni nem akarom, mert nem tudom, de ha tudnám: megírnám.

Ha egyébért nem is, de azért az egyetlen tényért, hogy mennyiféle vallásnak vala buzgólkodó hive, már egymagában érdemes róla beszélni. Örmény vala, tehát vakbuzgó katolikus. Majd lett lutheránus, kálomista és végül unitárius vagyis egy isten hívő.

Kérdeztük, hogy miért tette ezt?

Ő meg felelt:

— Mig katolikus voltam: én láttam az Istent, (ezalatt a képeket értette,) de az Isten nem látott engem. Nem volt szerencsém. Mikor lutheránus lettem, félig láttuk egymást. Ez sem volt jobb. Lettem református. Akkor az Isten látott engem és én nem Őt. De semmivel sem vala jobb. Unitárius let-

tem. Most én sem látom az Istent, az Isten sem engem. Kvittek vagyunk!

Ezek az ő saját szavai. Az eset pedig szent igaz, miként ez a kis megemlékezés, hogy neki van szentelve.

Mi sem természetesebb, hogy az egyházak papjai nem néztek mosolygó szemekkel az ilyen elvetemedett nyájra. Hanem Szenkovics Marezit ez csak mulattatta. Ő maradt a régi, igazán humoros Marezi és ha már elmondottam a vallások iránti hűtlenségét, el kell mondanom a jó szándékát is, mely hajótörést szenvedett.

Még akkor csak a kálomistaságnál tartott, mikor a «zöldfához» ezimzett gazdag fűszeresbótos férjhez adta a leányát a székelyfővárosban. Marezi közeli atyafiság vala, hát csak meghívták az istenadtát.

Hogy a szent egybekelési ünnepre valami bohóságot csinál, arra már jó előre számítottak, de nem éppen akkorára, ahogy Marezi mérte.

Egy röpke pillanat vala az egész. Marezi azon nem törte a fejét előre, de annál inkább nevettek utána.

Mielőtt eldarálom az esetet, tudni kell, hogy a menyasszony a vidék legszebb, növésű hajadona vala és gazdag. Meglepő szép, egészséges, domboru melle, mely most a fehér és mélyen kivágott menyasszonyruhában százszor oly szépen tünt elé. Ezt is leghamarabb a jókedvű Marezi látta meg s hogy gusztust kapott... az nem esoda.

A menyasszony hatyu nyakán egy ékes aranyláncz lógott, rajta gyémánttal kirakott arany kereszt, mely ott pihent a szabályos mell-idomok között. Hát ezt ne látta volna meg Szenkovics Marezi?... Akkor nem ő lett volna.

Éppen az abbás ural (néhai Kováts Ferencz pápai prelátussal) beszélt a csodásan szép menyasszony, mikor Marezi arra felé sompolygott.

Már készen volt a terv.

A papon kezdette és annak is a leggyöngébb oldalán.

— Üdvözlöm szent atyám. Igen jó színben van, szükségfeletti kérdeznem becses egészségéről mert ragyog, virul.

— Köszönöm Szenkovits. Igen jól vagyok. És Ön? — kérdezte az abbás.

— Gondolkozom szent atyám. Sok gondot ad nekem az én bolond fejem. Igen sokat tépelődöm.

— Ugyan ugyan?! — csodálkozott a pap Marezin, aki sohasem szokott gondolkodni.

— Még pedig nagy, nehéz gondok szent atyám! — folytatta meglepő kamolysággal.

— No, no! hová lesz a jó kedély?...

— Szent atyám tanácsolhatna nekem, ha ismerné bajomat. Senki jobban, mint a szent atyám.

— Ez különös. Meglepő. Ön ma igen komoly. Tehát valóban?

— Nagyon is valóban, — mondogatta Marezi szomorú arccal.

— Ha tehetem fiam, miért ne tenném...

— Tanácsát kérem szent atyám.

— És mire nézve?

— Én elhagytam a szent katolikus egyházat. Hűtlen lettem szüleimtől örökölt felekezetemhez. Tehát azt mondja meg nekem szent atyám, hogy én, mint vallásomat elhagyott ember, megcsókolhatom-e a keresztet.

A szent embernek tetszettek ezek a komolyan elmondott szavak. A hit érzetének hevétől elragadtatva válaszolt:

— Te fiam elhagyhatod a vallást, de a vallás nem hagyand el tégedet soha. Te a katolikus, szent egyházból nem törültettél, mert valaki elhagyhatja a vallását, de a vallás azt a valakit soha!... Éppen azért nemcsak szabad a keresztet megcsókolni, de kötelességed is.

— Tehát kötelességed is?!... — ismétlé Marezi esendesen. — Hogy nem gondoltam erre?!...

A pap alig győzte bámolni a megtérő báránnyát. Szinte kezdette hinni, hogy Szenkovics Marezi már lejárta a bolondját, tehát komolyabb lesz.

De csalódott. Nagyon csalódott, mert nem ismerte Marezit.

Amint így a keresztcsókolásra felbuzdító pápai prelátus állana a menyasszony közelében, hát csak nagy serényen körütekint Marezi, mintha szomjasan keresne valami italt. Hirtelen a menyasszony csodaszép alakja előtt terem. Gyorsan megcsókolja a duzzadó mellek közti gödröskében pihenő arany keresztet, de úgy, hogy a csókból több eset a mellre, mint a kis igénytelen arany keresztre.

A menyasszony felsikoltott, de megfogták. Az édes csókok pedig elzuppantak a ritkaság menyasszonyi kebel gödröskéi felett. Lett zür-zavar. Senki sem sejtette mi történt? Ki bántotta a szép menyasszonyt?

Végre Szenkovics Marezi bevalotta, hogy hát ő vala, mert a prelátus ur ő kegyelmessége ezt a csókot megengedte.

A szent ember haragra lobbant.

— Megengedtem?... Megengedtem, hogy a keresztet megcsókolj, de ne a menyasszony kebelén!...

Marezi a legjobb akaró arccal bámult a tüzelő papra:

— Kereszt, kereszt, szent atyám! Csak nem mászhattam keresztet csókolni a kettőságu torony keresztjéhez, mert az magasán van ám!...

*

Mareziról ez csak egy ezredrésze, amiket tett, hanem megemlékezésül ez is elég, míg a többi rendre kerül, mert hiszen neki is igaza volt: csak nem mászik fel a toronyra keresztet csókolni, mikor éppen előtte van?!...

Apróságok.

Kié lett a tűzok. A nótárus puskájával a rektor, a harangozóbuzájában egy tűzokot lőtt, amelyet aztán mindegyik magának akart tulajdonítani; a nótárus azt mondá, hogy a puska az övé; a rektor meg azt mondá, hogy ő lőtte; a harangozó pedig avval állt elő, hogy legjogosabban őt illeti, mert az ő buzájában volt. Ezen aztán sehogy sem tudván eligazodni, azt határozták, hogy a tűzok süttessék meg s aki a szentírásból legszebb mondatot tud idézni, azé legyen. A nótárust illetvén az elsőség, midőn a feltalált tűzok hátát kétfelé metszé, így szólt:

— Megnyílt vala az ég supellátusa, melyen az ur menyekbe ment.

A rektor erre fogá a tálat a tűzokkal s a forró zsirral a nótárus fejét végig öntve, mondá:

— És fölkené őt az ur szentelt olajjal.

Persze, hogy erre összeverekedtek mindketten;

a harangozó pedig hóna alá csapván a tűzököt, oda kiált nekik:

— Ha mindnyájan megbotránkoztok is benne, én soha meg nem botránkozom; — s ott hagyta őket a faképnél.

Képeinkhez.

Csendélet. „Halál ellen nincs orvosság“. Ezek a kis állatok szintén pihennek. Nincs zaj, csendesség váltotta fel a lármás életet. Hanem annál hangulatossabb lesz a tor. Mindenféle finom peccsenyék készülnek a csendéletre került vadakból. És a falatozók jókedvét a peccsenyebor is fokozza, melyet a finom vadak szinte megkivánnak.

Jelmezbálban. Jelmezbálban a vendégsereg, hogy élénkebb legyen a mulatság, felöltözik különféle viseletekbe, melyek aztán festői tarkasággal vegyülnek össze a kivilágított bálteremben. Mindig az a cél, hogy ki tud valami újabb ruhát kitalálni, ami jól áll meg szép is. A képzőművész bemutatott kis leány valóban furcsa izléssel öltözött. Komédiás ruhát vett fel. Egy kis majmot meg egy macskát ültetett a két vállára, úgy vonult be a jelmezestélyre. Lett feltűnés a szokatlan öltözetre, mely a pajzánkodó majom és macska játékára. Legtöbb nézője a kis hamis leánykának akadt az elmés ruháért. És nem lehetetlen, hogy férjet is hódított a kis hamis.

Betűrejtvény.

v v zár föld
v v   ö

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő 1902. január hó 26.

A „Független Ujság“ 2. számában közölt talány megfejtése:

*Csak nem fajult el még a székely vér,
Minden kis cseppje drága gyöngyöt ér.*

Helyesen fejtették meg: Köles Jánosné, Marits Juliska, Bánkövy Ella, Pestaloty Ilonka, Szabó Piroska, Vadas István, ifj. Szatmári Károly, Bodnár Dávid, Nikolics Pál, ifj. Biró Samu, Rimai Albert, Jegessy László, Stokker Demokos, Remete Károly, Eskütt György, Baráth János, Balázs János, Bodnár Imre, ifj. Kiss Sándor, Köles Benjamin, Bozó Ferencz.

A sorshuzásnál Jegessy László (Lövöldeszeg.) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Eötvös Károly »Séta a Balaton körül« című művét küldöttük meg.

Kedvezményes árban, két korona helyett a »Független Ujság« előfizetői csak 1 korona 20 fillérért rendelhetik meg portómentesen küldve a »Góbságok« című könyvet, mely 160 oldalon kaczagtató székely történeteket és elbeszéléseket tartalmaz. Megrendelési cím: Péterfy Tamás Budapest. Köztelek.

Lapunk mai számában közölt Fehér Miklós és Tsa gépgyár-részvénytársaság hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Jancsó János urnak. Köszönjük szíves jó kívánságait, melyet a messze idegenből hozzánk juttatott s melylyel igazolja, hogy bár idegen országban kénytelen kenyerét megkeresni, szívében jó magyar hazafi

marad. A „Szövetkezeti Évkönyvet“ minden előfizetőnknek megküldöttük, ha Ön nem kapta meg, a postán tévedhetett el. Ma újból megküldöttük. — **B. V. L.** urnak. A borfogyasztási adót annyitól kell megfizetni, amennyi a hordóban tényleg van. Tehát a regálebérlő csakis az Önök hitelesített hordója után követelheti a fogyasztási adót. — **S. L. Gy.** urnak. Kérdéseire legközelebb kimerítő feleletet fogunk hozni. — **Kacsó Albert** urnak. Kérdésére magánlevélben válaszolunk. — **Rónay Béla** urnak. Köszönjük szíves elismerő sorait. Vajha a nép szellemi és anyagi jólétével minél többen oly buzgón foglalkoznának, mint Ön. Beccses kérdésére legközelebb magánlevélben bőven fogunk válaszolni. — **Kovács Sándor** urnak. A kérdés igen helyén való és hogy minél szakszerűbb feleletet adhassunk, levelét átadtuk ügyvédünknek, aki a legmegbízhatóbb választ adhatja. Amint tőle feleletet kapunk, e helyen megírjuk. Tessék e rovatunkat figyelemmel kíséreni. — **Arián Károly** urnak. Postára adtuk január 15-én. — **Cs. Kis Dávid** urnak. A kértett egyesület czime: Budapest, VIII., Külső-Kerepesi-ut 9. szám. — **4938 számú előfizető.** A kérdéseket tessék ismételni, mert levelet nem kaptuk meg. A szerkesztőség minden levélre válaszol kivétel nélkül.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árak.

Budapest, 1902. január 18-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 17:10—18:80 *K. Rozs* 13:60 K-től 14:80 K-ig. *Árpa* 11:80 K-től 12:50 K-ig, jobb minőségű 14:50 K-től 17:20 K-ig. *Zab* 14:80 K. *Tengeri* 11:60 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	26 70	26 00	24 90	25 00	23 50	22 70	21 80	19 40	11 80

Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.

Egyéb magvak: *mák* 28—32 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 2—14 K, aprószemű 14—15 K, *tarka* 9—10 K, *lencse* 12—23 *orsó* héjas 20—39 K, *lóhere* 46—56 K, *lucerna* 49—54 K *baltaczim* 26 00—28 50 K.

Takarmányvásár. Réti széna 420—580 fillér, muhar 540—620 fillér, zsupszalma 260—280 fillér, aloraszalma 240—280 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 26—31 K.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 88—94 fillér, 260—280 kg.-mos 88—94 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 86—90 fillér, szerb 86—89 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 64—68—, középminőségű 54—60—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 40—60 00, magyar tehén középminőségű 43—67 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 36—, 58 00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—66—, kivitel —, középminőségű 32—38—, szerbiai bika 40—54—, szerbia bivaly 30—40—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élsúlyban Élő borju 66—96 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronkint 3 20—4 80 K, csirke 1 80—2 20 K, kappan hizott 3 00 K.—7 20 K. Rucza 4 50—7 50 K. Lud hizott 14—16 K. Pulyka sovány 7—8 K.

Tojás alföldi 82—96 K, erdélyi 80—86 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 5 60—6 40 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 20—2 40, tejföl 64—80 fillér literenként, főzővaj 1 60—1 80 K, tehénturó 12—18 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 3 00—7 00 Petrezselyem 100 kötés 0 00—0 00, 1 q 5—8—, zeller 100 drb 1 60—3 00, karalábé 1 00—1 60, vöröshagyma 100 kötés 0 00—drb 0 00 q 6 40—7 60, foghagyma 26—30—, vörösrépa 100 drb. 1—1 20, fehérrépa, fejeskáposzta 5 00—9 00—, kelkáposzta 100 drb 1 60—2 00, vöröskáposzta 08—14—, fejessaláta 4 00—5 00, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 3 00—3 60, sárga 3 60—4 00.

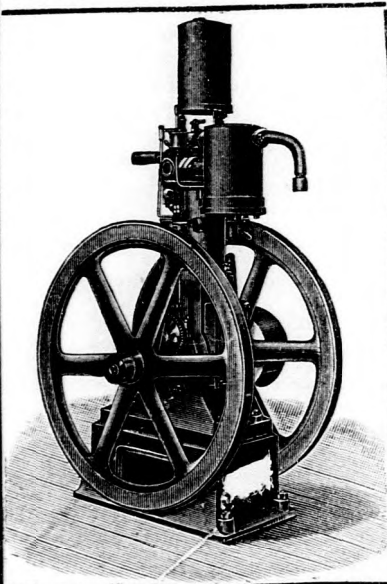
Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

B U D A P E S T E N.

Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki szabadalma).

adómentes és
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.

Hatósági engedély
nélkül
bárhon felállítható.

nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kívá
natra küldünk.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLOI-UT 25.

1901. évi forgalom 26000 zsák

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen

július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Buda-
pest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények
a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben,
valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket
elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografikailag legszelbebb és legolcsóbban sokszorosítottak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

TÉLI-IDÉNY

1901/2.

Szecskaavágógépek

kézi és erőhajtásra.

RÉPAVÁGÓK.

Kiváló munkabírásu

„RAPID” darálógépek.

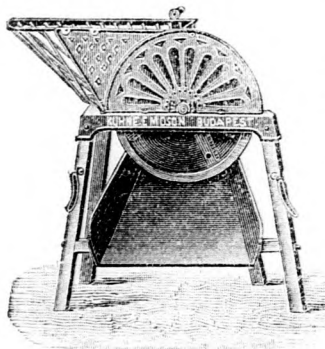
Teljes takarmánykamara felszerelések,
melyek sok évi tapasztalatok alapján a helyi viszonyok-
hoz mérten díjmentesen tervezettek, legjobb szerkezet-
ben és gondos kivitelben szállítanak

K Ü H N E E.

mezőgazdasági gépgyára által.

FŐRAKTÁR: BUDAPEST, VI. ker., Váci-körut 57/a. sz.

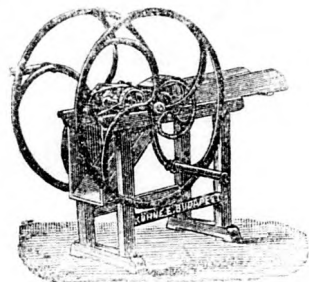
Gyár: MOSON, Mosonm v. m.

Ventzki-féle
szabad. takarmányfüllesztők.

Erőhajtásra

Casali-féle szab. kukoriczamorzsolók
rendkívüli munkaképességgel.

== Nyolczadik évfolyam. ==

Egy magyar ember sem nélkülözheti a legolesőbb és legjobb
magyar heti ujságot, a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

társadalmi és mezőgazdasági képes hetilapot,

a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének“

hivatalos közlönyét a magyar gazdák számára.

Felelős szerkesztő: **SZILASSY ZOLTÁN**, az orsz. magyar gazd. egyesület titkárja.

Földbirtokosok, bérlők, gazdatisztek, kispapok, iparosok és
magánzók egyaránt haszonnal és élvezettel olvashatják

a „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot,

a magyar gazdaosztály igaz barátját.

Előfizetési ára: Egy évre 6 korona. Félévre 3 korona.

A „Független Ujság“ a magyar polgári osztály, kispapok, kisiparosok érdekeiért küzd, és a tisztességes munka megvédelmezését sürgeti. *Gazdasági cikkei* a folytonos tökéletesedésre adnak utmutatást, *szépirodalmi közleményei* a szív nemesítésén, az elme szórakoztatásán kívül, a *valódi magyar nemzeti szellemnek és vallásos irányynak* istápolását és terjesztését tűzték ki feladatuknak.

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ot a legelső magyar írók írják.

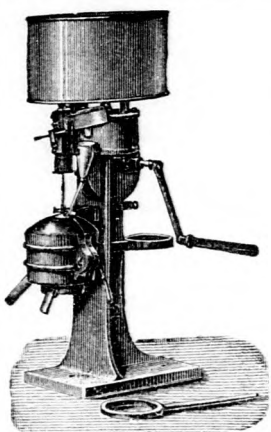
Szépirodalmi részének munkatársai: *Bársony István, Gerley Szevér, Hegedüs András, Magyar Gyula, Péterffy Tamás, Petrus Jenő, Pósa Lajos, Szilassy Cézár. Lapunk szövetségi és gazdasági részének munkatársai: Agh Endre író, Balogh Elemér, a «Hangya» vezérigazgatója, Baly Kálmán, urad. kasznár, dr. Bernát István, közgazdasági író, Czajlik István, földmives isk. igazgató, Cserhádi Sándor, gazdasági akad. tanár, Csernay Ödön, Hajdu István, urad. kasznár, Hosszu Albert, földmiv. isk. tanár, Hreblay Emil, m. kir. állattenyésztési felügyelő, Jankó Szilárd, Jeszenszky Pál, orsz. magy. gazd. egyleti titkár, Kerpely Kálmán, gazd. tanintézeti tanár, Löcherer Andor, közgazd. író, Monostori Károly, állatorvosi akad. tanár, Praznovszky Ágost, urad. kasznár, Rovara Frigyes, urad. igazgató, Rubinek Gyula, országos magyar gazd. egyes. titkár, K. Ruffy Pál, uradalmi főtiszt, Sporzon Pál, gazdasági tanint. tanár, Stanchich Béla, az Országos Központi Hitelszövetkezet ellenőre, Száhlender Gyula, urad. építészeti intéző, Szalay János, m. kir. állattenyésztési felügyelő, Szilassy Zoltán, o. m. g. e. titkár, Sztankovics János, gazd. tanint. tanár, Wimmer Károly, a „Borászati Lapok“ v. t. szerkesztője.*

A „Független Ujság“ képeit a legelső magyar
művészek készítik.

Levélzsekrényében minden kérdésre megbízhatóan és pontosan válaszol.

A „Független Ujság“ olcsóságával (egész évre 6 korona
félévre 3 korona) főleg a szerényebb
viszonyúak igényeinek felel meg, de a legkényesebb igényeket is kielégíti.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalba, (Bpest, IX., Üllői-ut 25. Köztelek) küldendők.

„SIEGENA“

név alatt kerül ezentúl forgalomba a „MÉLOTTE“ rendszerű jelenleg legjobb és legolcsóbb

tej-főlözógép

(Magy. szabad. 20232. sz.)

mely

a következő előnyökkel bír:
Legtartósabb szerkezet!
Legnagyobb munkabírás!
Legkönnyebb hajtás!
Legtökéletesebb fölözés!

FEHÉR MIKLÓS

gépgyár részvénytársaság

Budapest, V., Külső Váci-ut 80.

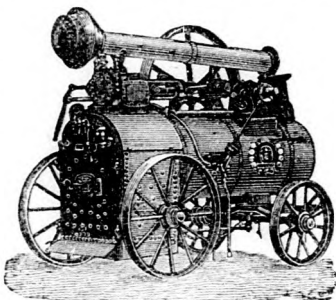
Mindennemű tejjgazdasági gépek.

A magyar kir. államasutak gépgyára gazd. gépeinek eladása.

Használt és jól javított gőzcséplőkészletek.

Csereüzletek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: ..... 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben ..... 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokka minden iránybn készséggel szolgál

az igazgatóság

Alfa-Separator * * *

* * * Részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8—10.

.. Tejjgazdasági gépgyár...

Tejjgazdasági eszközök és gépek gyártása.

.. Tejszövetkezetek és tejelepek berendezése..

Árjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

Most jelent meg

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán

az O. M. G. E. titkársjai szerkesztésében a

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1902-re.

A „KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“ ezen nyolczadik évfolyama régi köntösében, javított és tetemesen bővített tartalommal bír. A „Köztelek Zsebnaptár“ minden más zsebnaptárt nélkülözhetővé tesz. — A „Köztelek Zsebnaptár“ ára a „Független Ujság“ előfizetői részére bérmentes küldéssel együtt 3 korona 50 fillér.

Megrendelhető

a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatalában,
BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

SZUPERFOSZFÁTOT, Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit

(dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb műtrágyaféléket azonkívül

Kénport

legfinomabb 78% Chancel oidium ellen,

Rézgáliczot

(98—99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)